

Bart Jan Spruyt: Nivelleren, een alomtegenwoordige staat en doormodderen met migratie - de 'nieuwe' plannen van Frans Timmermans zijn een nachtmerrie

Posted on 12 april 2025 by Bart Jan Spruyt

Je kunt Frans Timmermans mogelijk veel verwijten, maar aan Gerri Eickhof-politiek doet hij niet. Dat is de politieke houding waarbij je een bontmuts opzet, toekijkt en commentaar levert, alsof je eigenlijk niet veel te maken hebt met dat waar je naar staat te kijken. Zo doet Henri Bontenbal het: hij oordeelt vanuit de distantie en wacht af, zonder de suggestie te willen wekken deel uit te maken van het politieke bedrijf. Hij preekt fatsoen en gaat plannen beoordelen, zonder iets van eigen plannen te hebben.

Dat doet Timmermans in ieder geval niet. Alhoewel zijn PvdA en GroenLinks nog niet gefuseerd zijn, en er interne oppositie tegen die fusieplannen leeft, en ook nog

lang niet zeker is dat hij de leider van die nieuwe partij wordt of plaats moet maken voor een fris en jong gezicht, is hij druk bezig met de situatie waarvan hij verwacht dat die spoedig zal intreden: de nieuwe verkiezingen. Het zou inderdaad zomaar eens kunnen dat politici nog even de NAVO-top afwachten en dan een excuus zullen vinden om de boel te laten klappen.

De hoop van Nederland

Voor die komende verkiezingen is Timmermans meegegaan in het verlangen van een deel van zijn achterban om GroenLinks en PvdA snel te laten fuseren, en lanceerde hij zijn plannen, afgelopen zondag tijdens een bijeenkomst in Utrecht. Die plannen waren een paar dagen nieuws: in zo'n beetje alle media is hij inmiddels langs geweest om die plannen en zichzelf te presenteren, want Timmermans geldt als de hoop van Nederland – de man die na dit kabinet een nieuw kabinet vanuit het 'radicale midden' mogelijk moet gaan maken en zal gaan leiden. Timmermans doet dus niet alleen een gooi naar het premierschap, maar positioneert zich ook binnen zijn eigen partij. 'Wat wij Nederland willen bieden is een brede linkse partij, die haar ideologische veren met trots draagt; rode en groene en ook die van de regenboog', zo vat hij dat samen.

Maar wat voor partij wordt GL-PvdA, straks misschien wel de grootste partij van het land?

'Een nieuw hoofdstuk voor Nederland', zo heet [het verhaal](#) van Timmermans. Natuurlijk staat zo'n stuk bomvol retoriek. Timmermans bepleit een 'nieuwe doorbraak', waarbij scheidslijnen worden doorbroken en de bevolking zich achter nieuwe 'gemeenschappelijke idealen' verenigt. Daarbij horen natuurlijk grimmige uithalen naar rechts, Donald Trump en Vladimir Poetin, en de oude slogan van Joop den Uyl over 'spreiding van kennis, macht en inkomen'. Wat Timmermans daar tegenover stelt is een visioen: 'Tienduizenden komen in actie voor hogere lonen, goed onderwijs en betaalbaar wonen, voor een goed klimaatbeleid en een gezonde natuur, voor solidariteit met Oekraïne en Gaza, en tegen de afbraak van de democratie en het oprukkend fascisme. En dat is nodig, nu onze idealen steeds verder uit zicht lijken te raken.'

In tal van passages schetst Timmermans het beeld van een welhaast idyllisch, zo niet paradijselijk Nederland, waarin de nadrukkelijke pleidooien voor 'gemeenschapszin' en 'omzien naar elkaar' de boventoon voeren – als om de

komende coalitiebesprekingen met het CDA alvast wat in te smeren.

En de nieuwe GL-PvdA is niet langer de partij van de arbeiders en de onderklasse, maar van de middenklasse. Die moet na de onzekerheden van de financiële crisis, de coronapandemie en de energiecrisis 'comfort' worden geboden: werk, betaalbare woningen, hoogwaardige voorzieningen en een gezonde leefomgeving.

Een fonds van 25 miljard

Tot zover de mooie woorden. Wie die afpelt, en op zoek gaat naar de kern van de voorstellen, komt bij twee dingen uit: een 'Toekomstfonds' en een 'Sociaal Migratie Akkoord'. Timmermans realiseert zich dat zijn plannen 'heel veel geld' gaan kosten. En daar komen dan de gigantische uitgaven nog eens bij die de komende jaren nodig zullen zijn om onze defensie en veiligheid op orde te brengen.

Timmermans wil niet kiezen, geen óf-óf, maar én-én. Hij bepleit een 'nieuw Rijnlands model', waarbij hij ervoor wil waken het bedrijfsleven alleen maar te pesten. De meeste willen namelijk best een goede werkgever zijn en hun werknemers fatsoenlijk betalen. Maar er moet wel een fonds (dat Toekomstfonds) komen, groot 25 miljard euro, om Timmermans plannen te financieren, en die pot moet met een 'miljonairsbelasting' worden gevuld.

Het 'Sociaal Migratie Akkoord' is bedoeld om de migratie 'in goede banen te leiden': afspraken 'over het verminderen van laagbetaalde arbeidsmigratie, het recht op werk en studie voor vluchtelingen, en eerlijke spreiding van opvang over het land'. Dat Timmermans het goede voor heeft met immigranten liet hij nadrukkelijk vastleggen op een soort verkiezingsposter, waarop hij vriendelijkheden uitwisselt met gehoorddoekte moslimmeisjes.

Als we de balans opmaken, zien we dus een GL-PvdA dat heel traditioneel wil gaan nivelleren, een sterke, alomtegenwoordige staat bepleit en de migratie wil 'sturen' zonder er daadwerkelijk een beslist halt aan toe te roepen. Het is oude wijn in een nieuwe zak, waarbij het nieuwe van de zak erin bestaat dat de regenboogvlag erop geplant wordt.

Nachtmerrie

Er zijn goede redenen om te betogen dat niet lastenverzwaringen maar juist belastingverlagingen een adequaat antwoord zijn in de huidige situatie, en dat een overheid die zich presenteert als de schepper van een idylle al te vaak vooral een onderdeel van het probleem wordt in plaats van de oplossing. En wie het laatste nieuws over de zegeningen van de opvang van vluchtelingen en een multiculturele samenleving op zich laat in werken – het opvangschip Silja in Rotterdam, dat een snelkookpan van geweld en besmettelijke aandoeningen blijkt, en waar jonge meisjes en kinderen niet veilig zijn – begrijpt dat een hardhandiger asielbeleid nodig is dan wat Timmermans in zijn Akkoord voorstelt.

Vanuit menig perspectief is Timmermans nieuwe hoofdstuk een nachtmerrie. Maar we kennen nu wel zijn positie.

[Bart Jan Spruyt](#) is historicus en journalist. Zijn columns over politiek en samenleving verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee? Kijk **[HIER](#)**.
Hartelijk dank!